

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ„ 2007-2013

Европейски социален фонд

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
Схема BG051PO001-4.3.04 „Развитие на електронни форми
на дистанционно обучение в системата на висшето образование„

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН **ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ**

ЦВЕТАН СИВКОВ

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

ПЪРВО ИЗДАНИЕ

**ПЛЕВЕН
2013**

Представеният на вниманието на читателите учебник по АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС представлява опит да се обхванат основните положения в тази динамична и сложна материя.

Темите, тяхното наименование, обем и подредба са в съответствие със законодателството и развитието на правната теория, а също така с традициите в тази област и най-новите достижения на науката.

Представените в този учебник тези са съобразени до голяма степен с преобладаващите становища в българската административноправна теория. Оформени са два раздела – административно право и административен процес. Това съответства на традициите в преподаването, от една страна, и на систематиката на материала, от друга.

Основно този учебник е насочен към студентите в МУ – гр. Плевен, защото така бе поставена задачата пред автора. Той, обаче, може да бъде полезен на студенти по право от юридическите факултети в страната, на научни работници и специалисти от практиката, които се интересуват от проблемите на административното право и административния процес, а също и на широк кръг читатели.

Настоящото първо издание е съобразено със законодателството към 10.09.2013 г.

Желая ползотворно четене!

Авторът

Всички права запазени, също и тези за фотомеханични копия и размножаване на електронни медии. Нито една част от тази книга, текст, фигури или схеми не могат да бъдат размножавани или предавани под никаква форма или начин без писменото разрешение на автора на това издание.

© Цветан Сивков автор, 2013

© Издателски център МУ – Плевен, 2013

© Печатница ЕА, Плевен, 2013

ISBN 978-954-756-141-0

СЪДЪРЖАНИЕ

Съдържание	3
Използвани съкращения	6

Раздел първи.

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

Глава 1. Власт. Управление. Разделение на властите. Понятие за изпълнителна дейност. Юридическа характеристика на изпълнителната дейност. Оперативна самостоятелност и обвързана компетентност. Сравнение със законодателната и съдебната власт	7
Глава 2. Предмет, система и източници на административното право. Административноправни норми и административни правоотношения.	16
Глава 3. Субекти на административното право	22
Глава 4. Държавните органи като субекти на административното право. Понятие. Органи на изпълнителната власт. Видове изпълнителни органи	29
Глава 5. Държавна служба. Държавни служители – понятие, видове, статут. Администрация на изпълнителната власт	37
Глава 6. Форми и методи на изпълнителната дейност.	42
Глава 7. Административен акт – понятие.	53
Глава 8. Видове административни актове. Действие на административните актове	58
Глава 9. Изпълнение на административноправни задължения	66
Глава 10. Условия за законосъобразност на административните актове	69
Глава 11. Недействителност на административните актове.	75

Глава 12. Контрол и надзор върху изпълнителната дейност. Контрол в изпълнителната власт. Парламентарен контрол . . .	80
Глава 13. Административно правораздаване. Съдебен надзор. Прокурорски надзор. Омбудсман	87
Глава 14. Административна принуда. Понятие. Видове. Принудителни административни мерки – понятие, отграничения. Видове	94
Глава 15. Административнонаказателна отговорност. Понятие. Субекти	102
Глава 16. Административно нарушение	115
Глава 17. Административно наказание	125

Раздел втори.

АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

Глава 18. Понятие за административен процес	140
Глава 19. Принципи на административния процес	142
Глава 20. Участници, страни и субекти на административния процес	151
Глава 21. Доказателства и доказателствени средства	155
Глава 22. Участие на прокурора в административния процес	161
Глава 23. Издаване на административни актове. Споразумение . . .	163
Глава 24. Оспорване на административните актове по административен ред. Отзивно производство. Възобновяване на административното производство	180
Глава 25. Съдебен надзор върху издадените административни актове	192
Глава 26. Касационно производство – втора съдебна инстанция. Споразумение	195
Глава 27. Отмяна на влезли в сила съдебни актове по административни производства	200
Глава 28. Изпълнително производство – обща характеристика. Принципи. Видове изпълнение. Обжалване на дейс-	

тивията по изпълнението. Възстановяване и обезщетяване	205
Глава 29. Административнонаказателен процес	212
Глава 30. Установяване на административните нарушения	214
Глава 31. Определяне и налагане на административните наказания	219
Глава 32. Оспорване на наложените наказания пред съд	224
Глава 33. Касационно производство по ЗАНН	230
Глава 34. Възобновяване на административнонаказателното производство	232
Литература	235

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

Ал.	– алинея
АП	– Административно право
АПК	– Административнопроцесуален кодекс
БАН	– Българска академия на науките
БСУ	– Бургаски свободен университет
ВАС	– Върховен административен съд
ВСУ	– Варненски свободен университет
Год. на СУ	– Годишник на Софийския университет
ГПК	– Граждански процесуален кодекс
ДОПК	– Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
ДР	– Допълнителна разпоредба
ЕГН	– единен граждански номер
ЕС	– Европейски съюз
ЗА	– Закон за администрацията
ЗАНН	– Закон за административните нарушения и наказания
ЗАП (отменен)	– Закон за административното производство
ЗВАС (отменен)	– Закон за Върховния административен съд
ЗДС	– Закон за държавния служител
ЗЗД	– Закон за задълженията и договорите
ЗМСМА	– Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗНА	– Закон за нормативните актове
ЗСВ	– Закон за съдебната власт
ЗУТ	– Закон за устройство на територията
ИАА	– индивидуален административен акт
Изв.	– Известия (печатно издание на БАН)
ИПН	– Институт по правни науки
КРБ	– Конституция на Република България
МС	– Министерски съвет
НК	– Наказателен кодекс
НПК	– Наказателно-процесуален кодекс
НРБ	– Народна република България
ОСНК	– Общо събрание на наказателната колегия
ПАМ	– принудителни административни мерки
ПЗР	– Преходни и заключителни разпоредби
С.	– София
ТППВС	– Тълкувателно постановление на Пленума на Върховния съд
ТР	– тълкувателно решение
УБДХ	– Указ за борба с дребното хулиганство
УИ	– Университетско издателство
Чл.	– член